

Emigrace v minulosti a dnes

Text 3.3.A

Moje praktická minulost a současnost

Azyl 02/2001 (Svatopluk Karásek)

Problematiku utečenců se zájmem sleduji už 20 let. Sám jsem to prožil s rodinou, s třemi malými dětmi. Například si pamatuji, jak jsme přišli do utečeneckého tábora ve Švýcarsku, nevěděli jsme, co s námi bude dál, čekali jsme na vyřízení azylu. Asi po 14 dnech jsme se dali do řeči s jednou slovenskou rodinou a oni nám říkali: „Čekáte na azyl – to jen tak nebude, my už čekáme dlouho, náš Fero se zde narodil – zde v táboře.“ Dívali jsme se, kde mají nějaké mimino, když tu náhle přiběhl Fero – tipovali jsme ho tak na 5–6 let a mojí ženě se udělalo zle. Pro nás to dobře dopadlo a za dalších 10 let jsem pomáhal lidem, kteří azyl ve Švýcarsku nedostali.

V hebrejštině je slovo „anávím“, které se překládá jako „chudí“, ale znamená to mnohem víc – je to intenzivnější – bídí, vydaní na pospas, bez jakéhokoli zastání, úplně bez šancí. Pojem uprchlík či utečenec, to ještě mnoho nevypovídá o pravém stavu věci. Utečenec, který dostane azyl, ten je na tom dobře, o něj bude postaráno. Ale utečenec odmítnutý, ten patří k těm anávím v plné intenzitě. Zpět do

země, ze které uprchl, nemůže, do jiné země než do té, kde požádal o azyl, také nemůže – a v té zemi ho nechtějí a odmítají se ho ujmout. Tedy odmítnutí utečenci jsou nejbědnější, ti jsou odkázáni na naši pomoc. Odmítnutý přichází v našich branách, to je aktuální nouze, která na nás naléhá. I naše zem se pomalu stává cílem uprchlíků. Nejsme země příliš známá, pomalu se vyhrabáváme ze srabu, uprchlíků, kteří chtějí zůstat u nás, není mnoho. Za deset let bylo u nás asi 34 000 žádostí o azyl. Na srovnání, Francie jen za rok 2000 – 39 000, Holandsko 44 000, Belgie 43 000. Za rok 2000 bylo u nás podáno 8 787 žádostí, z toho dostalo 134 lidí azyl – to znamená 1,5% žadatelů. V ostatních evropských zemích je to od 12% do 33%. Zásadní rozdíl je v tom, že ostatní země přijímají utečence již celá desetiletí, že ještě nedávno přijímali utečence i od nás, tím pádem přijali již mnoho emigrantů a jsou vyčerpané. Přesto ještě stále přibírají mnohem víc než my – vždyť je to podstatný rozdíl: 33% a 1,5%. A tak jsem z toho smutný a začínám se za náš způsob udílení azylu stydět.

Emigrace v minulosti a dnes

Text 3.3.B

I uprchlíci jsou lidé

Mladá fronta Dnes, 14. 7. 2001 (Tomáš Kučera)

Není to tak dávno, co Češi plnili uprchlické tábory v Německu či Rakousku. Vyspělé západní země většinou lidem přicházejícím z bývalého Československa pomohly a snažily se emigranty přijmout. Dnes je podobně vysněnou zemí pro uprchlíky z východu Česká republika. Mají její obyvatelé morální právo běžence odsuzovat a jejich úděl zpochybňovat? Ti, kteří nesouhlasí s uprchlickým táborem v Kostelci nad Orlicí, by si měli

uvědomit, že v podobné situaci jako tamní běženci byli nedávno i mnozí jejich krajané. Kdo jim zaručí, že se nic takového už nebude opakovat? Nezaújatý pozorovatel nemůže přehlédnout, že Česká republika je zemí mnoha individualistů, jež život za vlastním prahem, natož za hranicemi nezajímá. Čechy však nejsou středem poklidného světa bez válek a utrpení. Stačí otevřít oči.

Otázky k textům

- Které argumenty z textu vás nejvíce zaujaly? Se kterými plně souhlasíte? Proč? Se kterými se naopak nemůžete ztotožnit?
- Souhlasíte s názory, že „by se každý měl starat o sebe“, „co nám je do nějakých uprchlíků“, a podobnými? Proč?
- Co znamená slovo „anávím“? Zkuste si představit situaci uprchlíka, který v nové zemi nedostal azyl a v zemi původu mu hrozí vězení nebo smrt. Co byste mu doporučili, kdyby vás požádal o radu?
- Znáte emigranty a uprchlíky z řad známých osobností a jejich práci v exilu?
- Myslíte si, že mezi žadateli o azyl a azylanty jsou také vědci, spisovatelé, umělci a další osobnosti významné pro národy v jejich zemích původu?
- Znáte nějaké z nich? Slyšeli jste alespoň o tom, že by se mezi nimi takoví vyskytovali?

